

Správa o výsledku kontroly hospodárenia úradov samosprávnych krajov a kontrole opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2006 v Trnavskom samosprávnom kraji

Úvod

Kontrola bola vykonaná v zmysle „Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2008“.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť hospodárenie a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami a majetkom samosprávnych krajov. V rámci kapitálových výdavkov preveriť obstaranie hmotného a nehmotného majetku a v rámci bežných výdavkov preveriť náklady na opravu a údržbu hmotného a nehmotného majetku.

Predmetom kontrolnej akcie bol: rozpočet vyššieho územného celku (ďalej len „VÚC“), záverečný účet, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, stav správy a ochrany majetku, úroveň vnútorného kontrolného systému a kontrola prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2006.

Kontrola bola vykonaná v na Úrade Trnavského samosprávneho kraja (ďalej len „Úrad a TTSK“) za rok 2007 a 1. štvrt'rok 2008.

TTSK bol zriadený zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov ako právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom, vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Orgánmi samosprávneho kraja sú zastupiteľstvo samosprávneho kraja (ďalej len „zastupiteľstvo“) a predseda samosprávneho kraja (ďalej len predseda).

Administratívne a organizačné veci zastupiteľstva, predsedu a ďalších orgánov zriadených zastupiteľstvom zabezpečoval Úrad, ktorý tvoria zamestnanci samosprávneho kraja. Úrad zabezpečoval riadenie rozpočtového procesu, platobný styk vlastného úradu a riadenie rozpočtových a príspevkových organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti

Výsledky kontroly

1. Rozpočet VÚC, záverečný účet vyššieho územného celku

TTSK mal spracované rozpočty na roky 2007 – 2009 v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) a v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V zmysle uvedených zákonov prvýkrát zostavil rozpočet na tri rozpočtové roky. Základom pre vypracovanie rozpočtu boli východiská rozpočtu verejnej správy na obdobie troch rokov, najmä pokiaľ ide o príjmovú časť rozpočtu. Návrh rozpočtu TTSK na rok 2007 schválilo zastupiteľstvo uznesením č. 154/2006/09 na zasadnutí konanom dňa 20.12.2006.

Rozpočet obsahoval stanovené náležitosti v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Súčasťou rozpočtu na rok 2007 bolo aj stanovisko hlavného kontrolóra. Schválený rozpočet bol v priebehu roku 2007 sedemkrát upravovaný na základe rozhodnutí zastupiteľstva, ôsma úprava bola schválená predsedom v súlade s podmienkami stanovenými uznesením zastupiteľstva, ktorými bolo predsedovi umožnené vykonať zmeny v rozpočte do rozsahu 10% z upraveného rozpočtu.

Okrem uvedených úprav boli vykonané úpravy rozpočtu v zmysle § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pri ktorých išlo o účelovo určené prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu, alebo o účelovo poskytnuté dary.

O vyššie uvedených úpravách rozpočtu viedol Úrad operatívnu evidenciu.

Rozpočet na rok 2007 bol zostavený ako vyrovnaný a pred schválením bol verejne prístupný na webovej stránke TTSK.

Podľa schváleného rozpočtu na rok 2007 TTSK rozpočtoval svoje príjmy v celkovej výške 106 970 756 Eur (3 222 601 tis. Sk). V priebehu roka v dôsledku úprav schválených zastupiteľstvom sa celkové príjmy zvýšili o 26 193 952,10 Eur (789 119 tis. Sk). Plnenie celkových príjmov ku dňu 31.12.2007 bolo v sume 135 528 215 Eur (4 082 923 tis. Sk). Celkové príjmy rozpočtu VÚC boli splnené na 101,7 %.

Celková výška rozpočtových výdavkov podľa schváleného rozpočtu predstavovala sumu 106 970 756 Eur (3 222 601 tis. Sk). V dôsledku úprav sa hodnota celkových výdavkov znížila o 4 635 331,61 Eur (139 644 tis. Sk). Výdavky boli čerpané vo výške 98 867 224,30 Eur (2 978 474 tis. Sk), teda na 96,6 %.

TTSK spracoval po skončení roku 2007 údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne do záverečného účtu. Obsahové náležitosti záverečného účtu zodpovedali ustanoveniu § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Výsledkom rozpočtového hospodárenia TTSK za rok 2007 bol schodok vo výške 5 556 643,46 Eur (167 399 441,- Sk), spôsobený tým, že na výdavky kapitálového rozpočtu boli použité zdroje z úveru.

Uvedený schodok bol ďalej zvýšený o vrátenú čiastku do štátneho rozpočtu ako nevyčerpaná účelová dotácia Krajského školského úradu (ďalej len „KŠÚ“), ďalej o vrátenú nevyčerpanú dotáciu od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, o prostriedky od KŠÚ na prenesený výkon štátnej správy, o prostriedky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na realizáciu projektu Domov sociálnych služieb Skalica a o nevyčerpané zálohové platby, ktoré mali byť čerpané v nasledujúcom roku 2008.

Po úpravách predstavoval schodok hodnotu 5 670 600,68 Eur (170 832 516,50 Sk).

Dňa 28.05.2008 bol záverečný účet TTSK za rok 2007 na riadnom zasadnutí zastupiteľstva uznesením č. 378/2008/19 schválený bez výhrad.

Hlavný kontrolór stanovisko k návrhu záverečného účtu spracoval.

Kontrolná skupina preverila správnosť a úplnosť zostavenia účtovnej závierky za rok 2007. Náležitosti účtovnej závierky TTSK boli v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a obsahovali súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky.

TTSK si účtovnú závierku dal overiť spoločnosti TAX AUDIT Slovensko spol. s.r.o. Tnava. Výrok audítora znel: „účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu TTSK k 31.12.2007, na výsledky jej hospodárenia a peňažné toky za rok končiaci k danému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve“, ale súčasne uviedol, že „uvedený názor nie je súčasne názorom na vypracovanú výročnú správu“.

Kontrolou bolo zistené, že overenie súladu výročnej správy s účtovnou závierkou, zostavenou za to isté obdobie, ktoré vyplýva z § 20 zákona o účtovníctve, nebolo predmetom platnej zmluvy uzatvorenej medzi audítorm a Úradom.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

V rámci dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami v roku 2007 bolo preverených všetkých 25 úradom uskutočnených verejných obstarávaní.

Z uvedeného počtu sa postupom verejného obstarávania - verejnou súťažou uskutočnili 3 obstarávania, rokovacím konaním bez zverejnenia sa uskutočnili 3 konania, výzvou na predkladanie ponúk sa uskutočnilo 5 obstarávaní. Postup verejného obstarávania, prieskumu – trhu, bol použitý pri 14 zákazkách s nízkou hodnotou.

Do konca prvého štvrťroka roku 2008 úrad uskutočnil 12 verejných obstarávaní. Verejné obstarávanie s použitým postupom- verejnou súťažou bolo uskutočnené v 4 výberových konaniach. Z uvedeného počtu verejných obstarávaní sa rokovacím konaním bez zverejnenia uskutočnilo 1 verejné obstarávanie.

Kontrolou podľa jednotlivých spisov bolo zistené, že TTSK ako obstarávateľ prostredníctvom svojej komisie zriadenej na vyhodnocovanie ponúk v niektorých prípadoch neposudzoval splnenie podmienok účasti v súlade s pravidlami ktoré určil, tzn. i súťažnými podmienkami, čím **porušil § 33 ods. 2 v spojitosti s §§ 33 ods. 4 písm. c) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Realizácia stavebných akcií a nákupov majetku úradu prebiehala v roku 2007 z časového hľadiska nerovnomerne. Podstatná časť týchto akcií a nákupov sa uskutočnila v 2. polroku 2007.

Kontrolou boli preverené všetky faktúry týkajúce sa kapitálových výdavkov a kúpne zmluvy za rok 2007 a prvý štvrťrok 2008. Kontrolou nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.

Porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pri využívaní návratných zdrojov financovania kontrolou zistené nebolo.

Pri preverení správnosti a opodstatnenosti financovania prípravných, projektových a realizačných prác v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy neboli zistené nedostatky.

TTSK ako obstarávateľ dňa 2.5.2006 uzatvoril zmluvu o dielo na zhotovenie stavby „Výstavba novej okružnej križovatky v Hlohovci“. Uvedená zmluva bola doplnená dvomi dodatkami. Stavba bola na základe preberacieho protokolu odovzdaná obstarávateľovi dňa 19.12.2006.

Na základe povolenia k predčasnému užívaniu vydaného Obvodným úradom pre cestnú dopravu a komunikácie Tnava zo dňa 18.1.2007 bola stavba daná do užívania na dobu najdlhšie do 31.12.2007.

V zmysle ustanovenia § 83 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) do 15 dní po odovzdaní a prevzatí takej stavby bol stavebník alebo budúci užívateľ povinný podať stavebnému úradu návrh na kolaudáciu stavby, čo Úrad nevedel preukázať.

Z uvedených skutočností vyplýva, že časová platnosť povolenia na predčasné užívanie stavby skončila, čiže od 1.1.2008 bola stavba v užívaní bez kolaudačného rozhodnutia, čím TTSK **porušil §§ 83 a 76 ods. 1 stavebného zákona**.

Kontrolované finančné prostriedky vynaložené na opravu a údržbu zahŕňali údržbu interiérového vybavenia, výpočtovej techniky, telekomunikačnej techniky, kancelárskych strojov a zabezpečovacej techniky.

Kontrolou dodávateľských faktúr kontrolná skupina zistila, že TTSK opravu a servis skartovačky PRIMO účtoval na účte 111 a nie na účte 511 a súčasne nesprávne zatriedil na podpoložku rozpočtovej klasifikácie 633006, čo je **v rozpore s § 4 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**.

Kontrolou dotácií poskytovaných TTSK v zmysle § 8 ods. 5 zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných predpisov.

TTSK k citovanému ustanoveniu vydal všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“), na základe ktorého sú každoročne poskytované dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom. Podporované sú oblasti (kultúrne aktivity, mládežnícke aktivity, aktivity zamerané na pomoc sociálne odkázaným občanom, podpora zdravia a prevencie chorôb, podpora športových aktivít) na základe výziev, ktoré schvaľuje zastupiteľstvo. Vo výzve sa uvádza čiastka, ktorá bude v danom roku poskytnutá žiadateľom na základe konkrétnej výzvy. V zmysle VZN sa v kontrolovanom období celkový objem poskytnutých dotácií na základe výziev zvyšoval o 10 %. O rozdelení tejto čiastky rozhodoval predseda.

3. Stav správy a ochrany majetku vyššieho územného celku

Vymedzenie majetku a nakladanie s ním, ako aj majetkové postavenie VÚC upravoval zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku VÚC“). Hospodárenie s majetkom mal TTSK upravené v zásadách o hospodárení s majetkom, ktoré boli schválené zastupiteľstvom.

Prírastky dlhodobého majetku predstavovali predovšetkým nákup software, licencií, umeleckých diel a pozemkov, modernizácia a rekonštrukcia DSS Košúty, projektová dokumentácia ZSPŠ Trnava, výpočtová technika, server, dochádzkový systém, osobné automobily, ostatný dlhodobý hmotný majetok, technické zhodnotenie.

Kontrolou bolo zistené, že TTSK uzatvoril zámennú zmluvu, predmetom ktorej bola zámena nehnuteľností s doplatkom hodnoty nehnuteľností na strane TTSK vo výške 531 102,70 Eur (16 000 tis. Sk), pričom na predloženej zmluve nebol uvedený dátum podpisu zmluvy, čím TTSK konal **v rozpore s § 43 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka** (ďalej len „OZ“).

V roku 2007 TTSK bezodplatne odovzdal do správy organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti dlhodobý hmotný majetok vo výške 121 191 Eur (3 651 tis. Sk). Poskytnuté dary nadácii predstavovali 26 024,03 Eur (784 tis. Sk) a vyradenie formou likvidácie a škody bolo vo výške 7 767,38 Eur (234 tis. Sk). V prvom štvrtroku 2008 predstavovali úbytky bezodplatné odovzdanie majetku do správy organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti, úbytok v dôsledku škôd, predaj osobného automobilu za 6 970,72 Eur (210 tis. Sk) a nehnuteľnosti.

Úrad ako účtovná jednotka uplatňoval účtovné zásady a metódy účtovania majetku v súlade so zákonom o účtovníctve a postupmi účtovania pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a VÚC.

Ochranu majetku pred poškodením, zničením a odcudzením má TTSK zabezpečenú poistnou zmluvou. Poistenie sa vzťahuje na všetok majetok vedený v účtovníctve TTSK.

Nakladanie s pohľadávkami TTSK je upravené v Štatúte hospodárenia TTSK.

Úrad vykázal k 31.12.2007 celkový stav pohľadávok vo výške 12 732,71 Eur (383 585,60 Sk), čo predstavovalo nárast oproti stavu k 1.1.2007 o 1 449,51 Eur (43 668 Sk).

Pohľadávky po lehote splatnosti úrad vymáha a nakladá s nimi v zmysle Štatútu hospodárenia TTSK.

TTSK dal do nájmu a výpožičky majetok na základe nájomných zmlúv a zmlúv o výpožičke. Obsahové náležitosti uvedených zmlúv boli v súlade s právnymi predpismi.

Kontrolovaný subjekt inventarizáciou overil stav majetku a záväzkov a jeho súlad s účtovnou evidenciou ku dňu účtovnej závierky v zmysle zákona o účtovníctve. Lehoty pri vykonávaní inventarizácie hmotného majetku, zásob a peňažných prostriedkov Úrad dodržal. Výsledkom inventarizácie bolo konštatovanie, že účtovný stav majetku a záväzkov sa zhoduje so skutočným stavom a inventarizačné rozdiely neboli zistené.

Preverením náležitostí inventarizačného zápisu dokladovej inventúry bolo zistené, že inventarizačný zápis neobsahuje meno, priezvisko a podpisový záznam osoby alebo osôb zodpovedných za vykonanie inventarizácie v účtovnej jednotke, čím bol **porušený § 30 ods. 3 písm. d) zákona o účtovníctve**.

Počet nakúpených umeleckých diel akademického maliara J.D nebolo možné na základe niektorých faktúr preukázať, pretože nebol uvedený na doklade. Účtovná jednotka účtovala o jednom kuse umeleckého diela, pričom text faktúry znel: „Fakturujeme Vám obrazy J.D.“. Na základe uvedeného bolo preukázané, že účtovné záznamy priamo nedokazovali skutočné množstvo zakúpených umeleckých diel, čím bol **porušený § 32 ods. 1 písm. a) zákona o účtovníctve**.

4. Úroveň vnútorného kontrolného systému

Kontrolná činnosť TTSK sa v kontrolovanom období riadila zákonom o samosprávnych krajoch, zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“), súvisiacimi predpismi a plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra (ďalej len „HK“).

Za obdobie január až december 2007 bolo Útvaram HK vykonaných 76 následných finančných kontrol, z toho 72 podľa schváleného plánu kontrol, jedna mimoriadna kontrola a 3 kontroly ako podklad k vypracovaniu stanoviska HK. Z celkového počtu 76 vykonaných kontrol bolo ukončených správou 40 a záznamom 36 kontrolných akcií.

V mimokontrolnej činnosti plnil Útvar HK úlohy v zmysle zákona o samosprávnych krajoch a iných príslušných zákonov.

Na základe predložených správ z výsledkov kontrol vykonaných za rok 2007 a za 1. štvrt'rok 2008, výsledkov kontrolnej činnosti a opatrení prijatých na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, príkazov predsedu, príkazov riaditeľa Úradu a smerníc riadenia Úradu je zrejmé, že TTSK zabezpečoval v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite ciele finančnej kontroly a spoľahlivosť vnútorného kontrolného systému je na dobrej úrovni.

5. Kontrola opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2006

V roku 2006 vykonal NKÚ SR kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom TTSK za rok 2005. Kontrolou opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov

bolo zistené, že TTSK z trinástich opatrení spínia 9, nespínia 2 opatrenia a priebežne pínia 2 opatrenia.

Záver

Nedostatky boli zistené pri dodržiavaní zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o účtovníctve, zákona o verejnom obstarávaní a stavebného zákona.

TTSK odporúčame dopracovať novú zmluvu o audítorskej činnosti o povinnosť audítora vykonať overenie súladu výročnej správy s účtovnou závierkou zostavenou za to isté obdobie v zmysle zákona o účtovníctve a doplniť pravidlá inventarizácie týkajúce sa umeleckých diel o ich popis, príp. fotodokumentáciu a o zabezpečenie ich ochrany.

Na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov TTSK prijal 8 opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.